

Jamaika-Eesti geenivaramu

ANDRES TREIAL

Džässballett

In the Mood with Duke.

Muusika: Duke Ellington.

Koreograafia: Russell Adamson.

Valgus: Airi Eras.

Esitajad: Estonia balletirühm,

džässansambel, solist Hedvig

Hanson.

Rahvusoperis Estonia 7. septemb-

ril.

Eesti esimene džässballett osutus emotsionaalseks rannarestorani miljõesse viidud kontsert-etenduseks, milles muusikal oli vähemalt sama suur osa nagu NYJD Ensemble'i kunagisel varietee-programmil (Kagel, Gruber) samal laval. Tõsi küll, mingist hetkest alates tõmbas tants kogu tähelepanu endale, sest sellist sädemete pildumist Estonia laval varasemast ajast ei mäleta. Lavastusest jäävad mällu äärmiselt sümpaatne stiil segav ja eelkõige loomulik ning muusikaga kokku sulav koreograafia, kolme noore baleriini särav esinemine ning tase mel džässiesitus. Nurinat tekitas andmetega koonerdav kavaleht ja ebaproportsionaalselt pikk muusikaline sissejuhatus. Samuti ei olnud jamaikalasest koreograafi **Russell Adamsoni** ette nähtud tempo tervele tantsutrupile konti mööda.

Ellington olevat oma hüüdnimi "Duke" saanud kooli ajal korrektse riietuse ja üliviisaka käitumise pärast. Adamson näitas laval erinevaid mehetüüpe, ellingtonlikult soliidsest laaberdava meremeheni, naised nende haardes olid õrnad ja haprad. Lavastuse sisuline telg oli meeste-naiste arhetüüpsete suhete lahti tant- simine – isaste võitlus emaste pä-

EMOTSIONAALNE KONTSERT-ETENDUS: Sellist sädemete pildu-

rast, paarimine, armukadedus, üksildus. Sellele ehitatud tants – kaunis, vähimagi kammituseta ning kohati lõunamaiselt üliaktiivne – lõi lisaks tuntavale klassikabaasile ja varemgi modernballetis nähtud liigutuste arsenalile palju muidki seoseid: prantslaslik revüü, Fred Astaire, ladina-ameerika tantsud, mustlasnaiste rinnaraputamine. Kohati näis, nagu oleks Adamson tantsija poolitanud, pannes ülakeha liikuma ühes ja alakeha teises stiilis. Sulam oli suurepärase ja pani vaimustuma sellest, kui palju on võimalik väljendada üksnes õlgade ja käsivartega.

Õhtu peategelased olid **Eve Andre**, **Daniel Kirspuu** ja **Sergei Upkin**, kelle puhul haaras silmatorkav sisemine põlemine ja trupi enamikust puhtam tehnika. Kirspuu puhul ka hea ümberkehastumisvõime (džentelmenist purjutajaks). Andre-Upkini duetist sai lavastuse kuumim lembestseen, Andre-Kirspuu ühised etteasted tõestasid, et Eestis on baleriine, kes suudavad end vajadusel klassikalise balleti

vundamendist lahti rebida ja siira vaimustusega hoopis teise elementi hüpata. Tundus, et miniatuurne kehaehitus tuli seejuures kasuks.

Bänd sumedalt valgustatud laval (osa ajast **Airi Eras** ilusa, "Krati" lavastusest tuttava tähistatava taustal) mängis professionaalselt ja kaasatõmbavalt, koosseisus **Lembit Saarsalu**, **Toivo Unt**, **Zenja Gimer** (tema kui Ellingtoni seadete autori kohta oleks küll võinud kavalehel paar lauset olla), **Aivar Vassiljev** ja **Mihkel Metsala**. Kaks laulu **Hedvig Hansonilt** õhtu alguses sundisid balletti liiga kaua ootama, olles pealegi läbi lavastamata ja visuaalselt muust kavast erinevas stiilis. Vokaali ja laulja seksikust võis vägagi nautida, aga Hansonini imago sõitis siiski rohkem liinil Piaf-Monroe. Katse segada eesti baleriinide ja muusikute verd mustanahalise helilooja ja koreograafi omaga andis aga parema tulemuse, kui oleks osanud oodata.

ANNELI REMME